

College Perinatale Zorg

Ronde Tafel Implementatie PIL

Het belang van de PIL

Eric A.P. Steegers
Verloskunde & Gynaecologie
Erasmus MC, Rotterdam

25 januari 2019

College Perinatale Zorg

Ronde Tafel Implementatie PIL

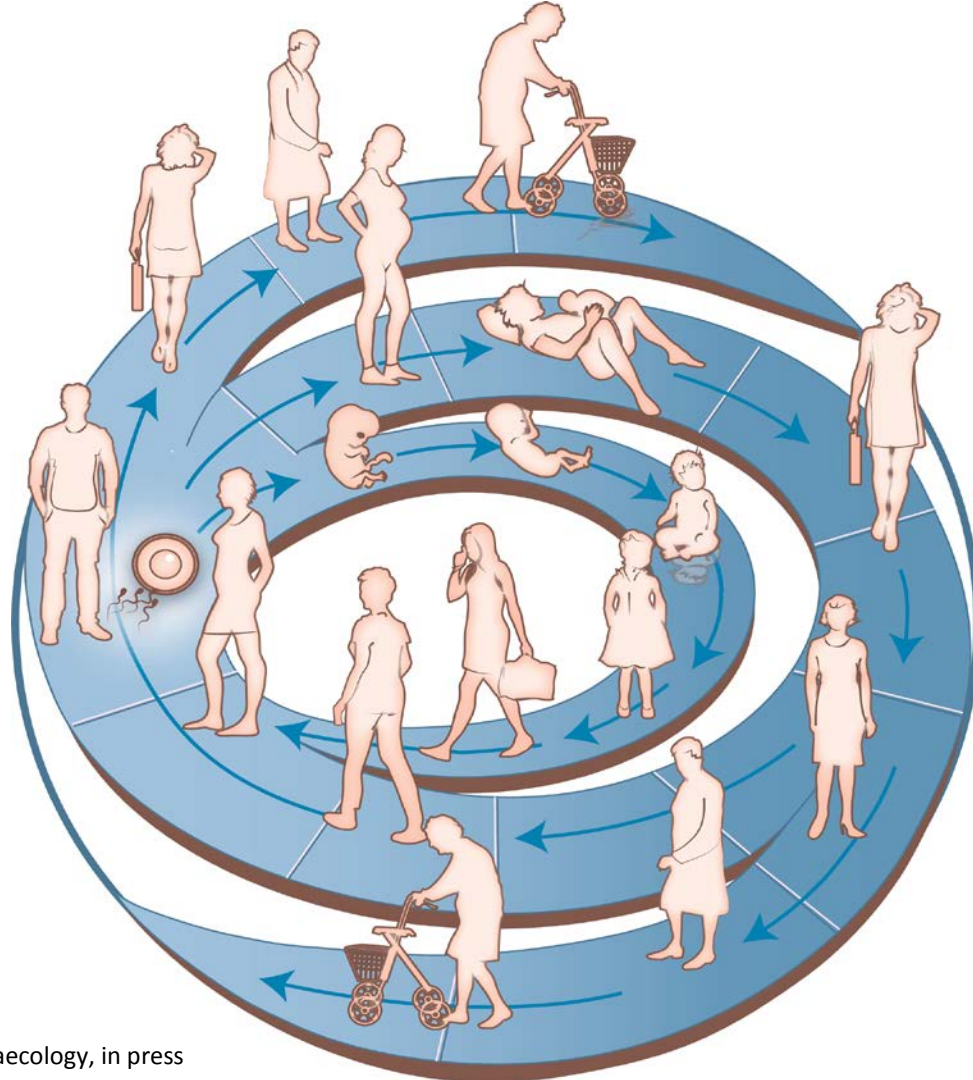
Het belang van **preconceptiezorg**

**Eric A.P. Steegers
Verloskunde & Gynaecologie
Erasmus MC, Rotterdam**

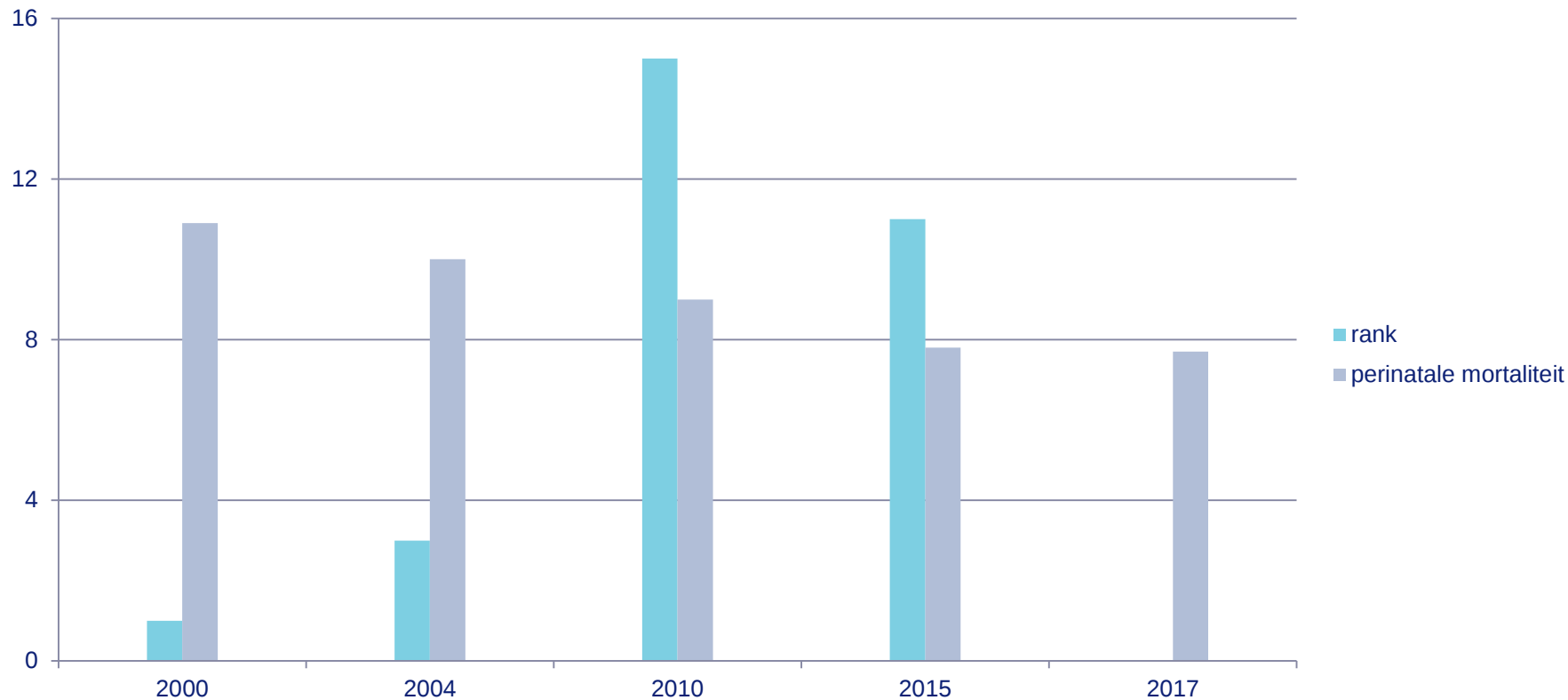
25 januari 2019

**Een gezonde,
kansrijke start**

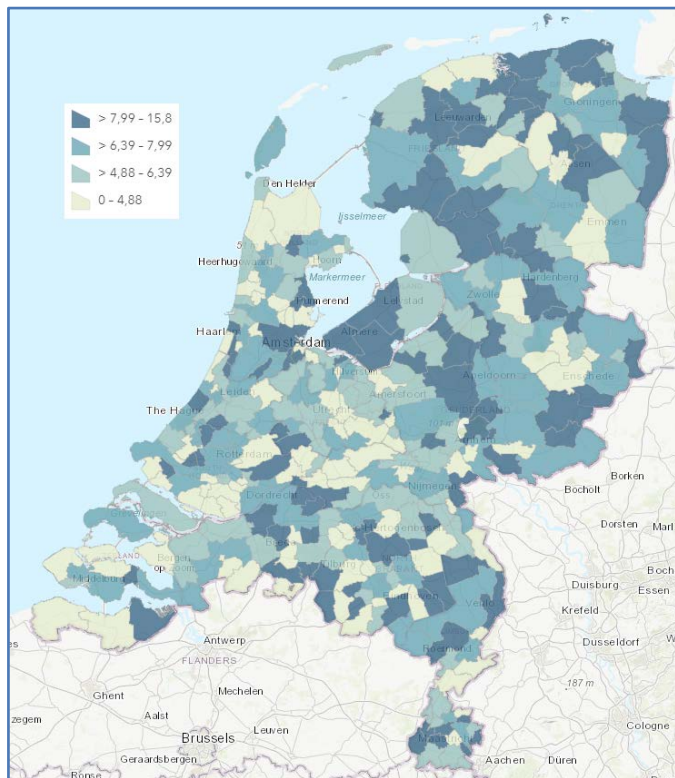
**Levensloop-
benadering**

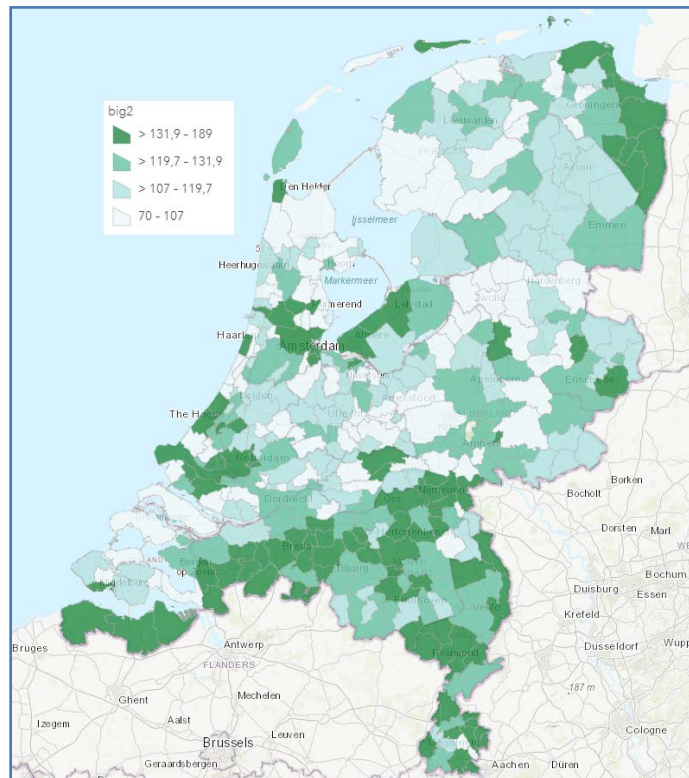
Nederlandse perinatale mortaliteit en ranking in de Europese Peristat rapporten (per 1000 geboortes)

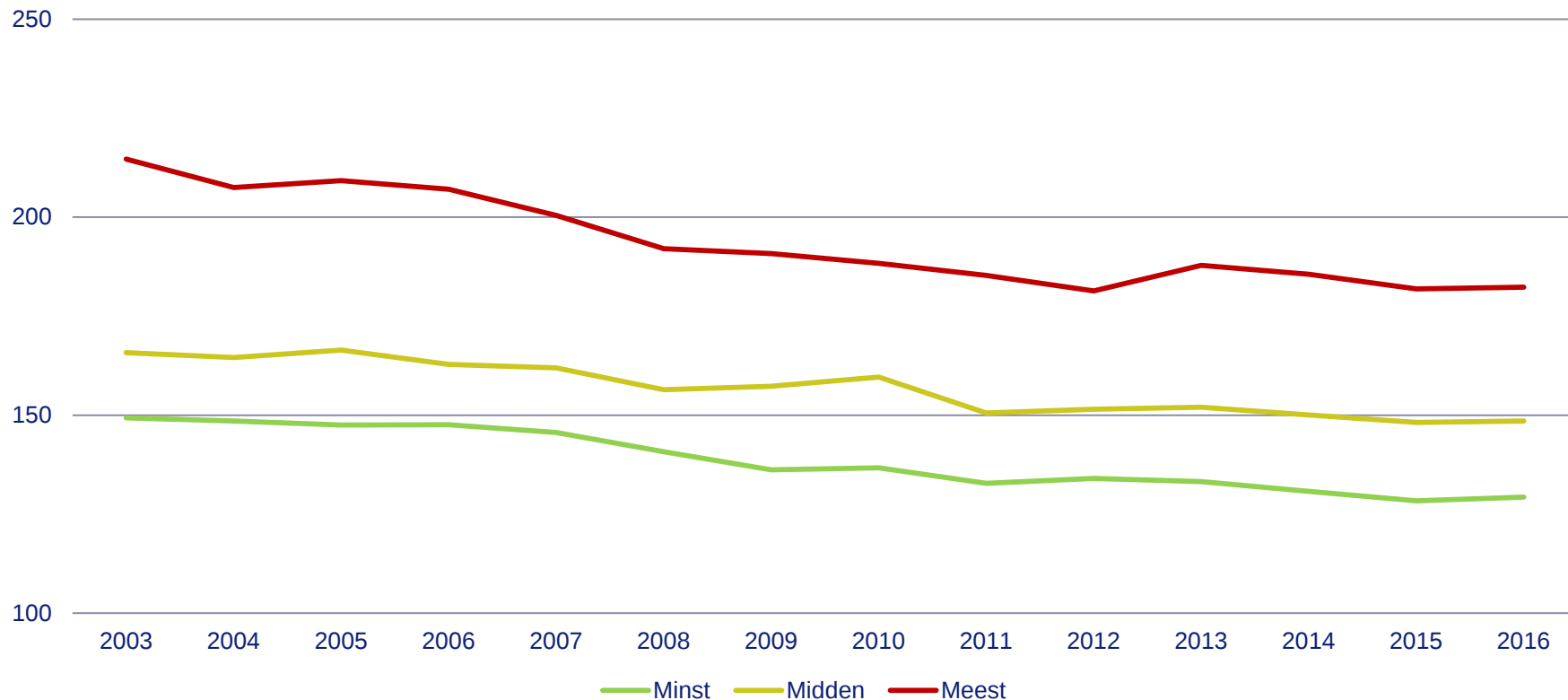
Perinatale sterfte

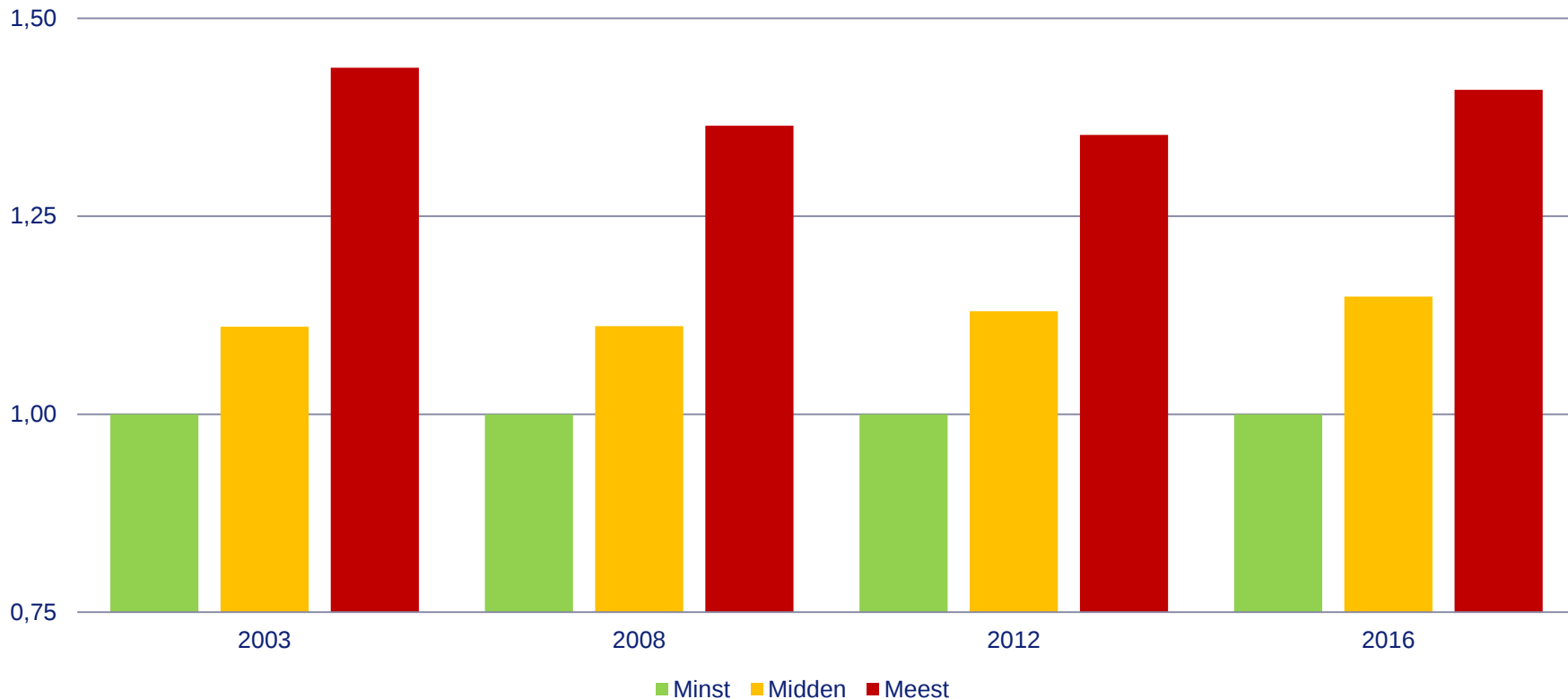
Vroeggeboorte en laag geboortegewicht

Vroeggeboorte en/of laag geboortegewicht (perinatale ziekte) per 1000 geboortes naar mate van sociaaleconomische achterstand (wijk)

Relatieve perinatale ziekte naar mate van sociaaleconomische achterstand (wijk), per 1000 geboortes

Het wenkend perspectief

**Gelijke kansen op het
krijgen van een gezond kind**

Het wenkend perspectief

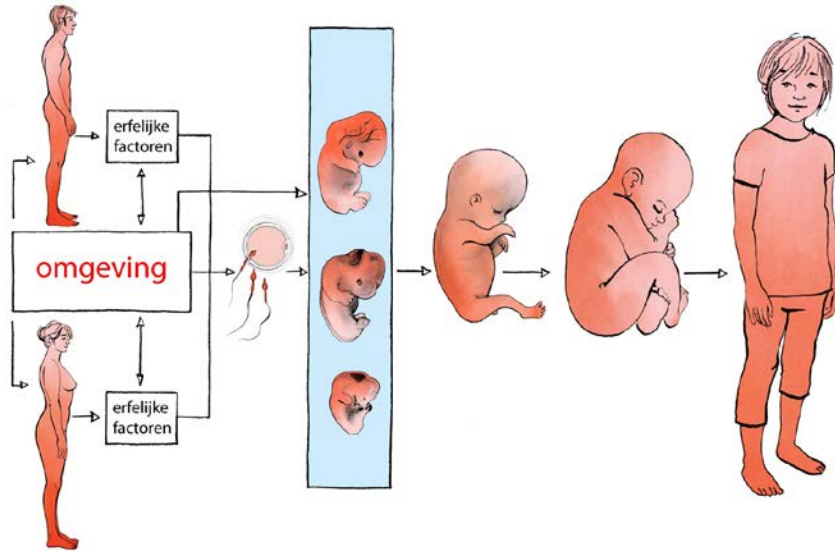
**Gelijke kansen op het
krijgen van een gezond kind**

**Terugdringen van
gezondheidsverschillen**

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Belang van embryonale gezondheid

Klein als embryo, verhoogde kans op:

Complicaties tijdens de zwangerschap

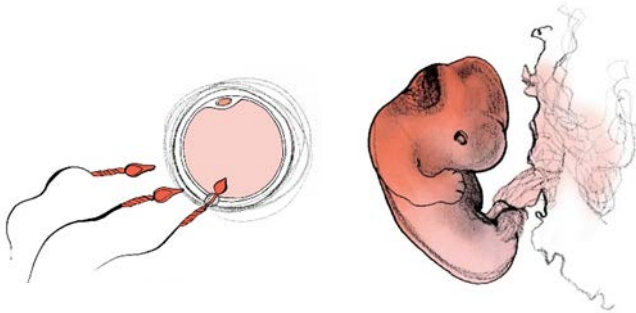
- miskraam
- laag geboortegewicht
- vroeggeboorte

Stapeling van hart- en vaatrisico's op 6 jarige leeftijd

- hoger vetpercentage
- hogere bloeddruk
- hoger cholesterol

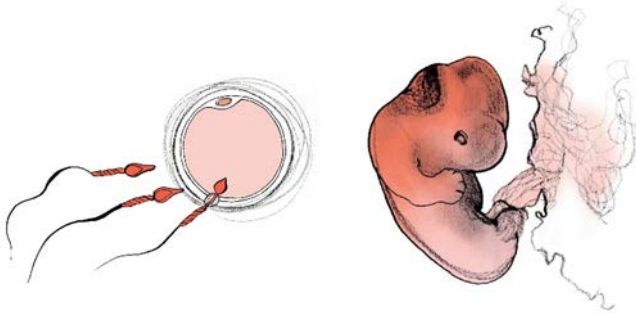

Zorg al voorafgaand aan de zwangerschap;
preconceptiezorg

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

***Leefstijl en voeding
eHealth coaching***

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

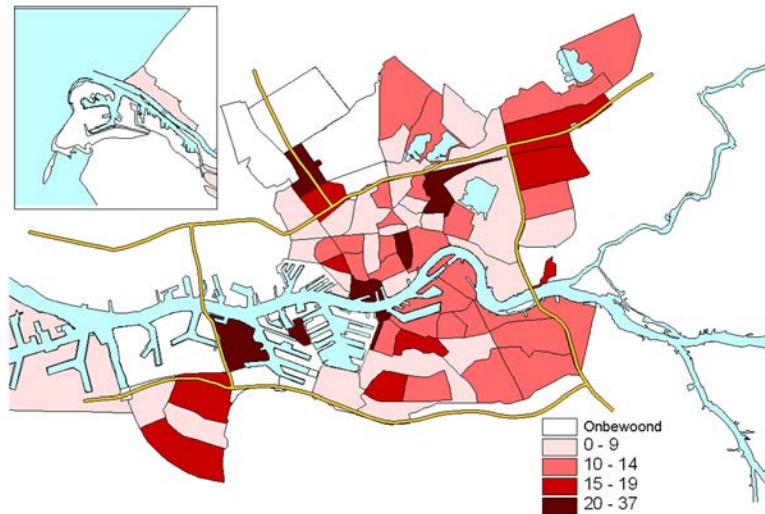

Sociale verloskunde

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Geprotocolleerde zorg
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

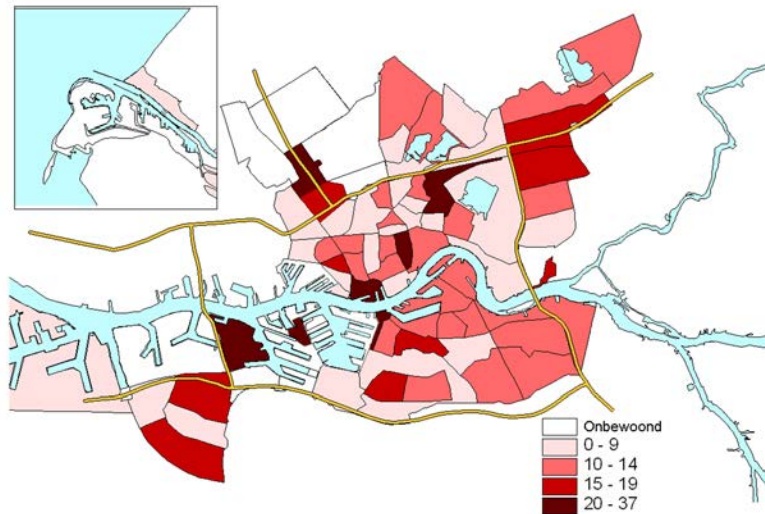
Extra risico's van wonen in achterstandswijk; Nederland

	<i>Ongecorrigeerd</i>	<i>Gecorrigeerd*</i>
Babysterfte	46%	21%
Vroeggeboorte	22%	16%
Laag geboortegewicht	55%	11%

* etniciteit, SES, C4

Je postcode is misschien belangrijker dan je erfelijke code

	<i>Ongecorrigeerd</i>	<i>Gecorrigeerd*</i>
Babysterfte	46%	21%
Vroeggeboorte	22%	16%
Laag geboortegewicht	55%	11%

* etniciteit, SES, C4

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Actieprogramma

Kansrijke Start

Inspireren

- Signaleren en inbrengen relevante belemmeringen
- Inhoud breder verspreiden

Kennisdelen

- Halen en brengen kennis
- Binnen en buiten coalitie

Verbinden

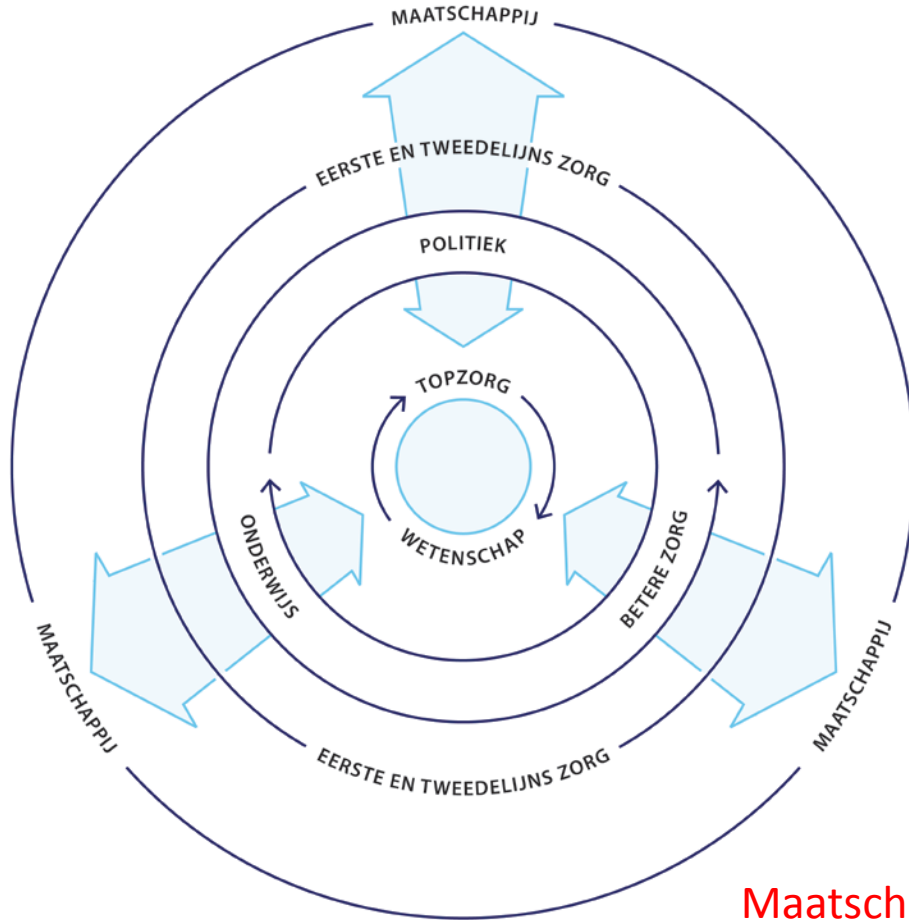

- Landelijk - Lokaal
- Relevante programma's
- Sociaal domein - Medisch domein

AEF, 2018

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Maatschappelijke valorisatie van kennis

1917 Oprichting Volksuniversiteit Rotterdam

25 leergangen, waaronder;

Wijsbegeerte, Godsdienstige vraagstukken, Koloniale vraagstukken, Volkshuisvesting, Staatshuishoudkunde, Seksuele hygiëne, Hygiëne en voeding tijdens zwangerschap, Eenvoudige groenteteelt

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Diplomering 24 maart 2011
Voorlichters Perinatale Gezondheid

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

ZwangerWijzer

Welkom bij ZwangerWijzer!

Wil je zwanger worden?

Dan is het belangrijk om je goed voor te bereiden. Of je nu een vrouw of man bent. Het helpt om je kind een gezonde start te geven. Met ZwangerWijzer kun je testen of er risico's zijn voor de zwangerschap en je baby. Het duurt ongeveer 15 minuten.

Informatie en advies

Als er risico's zijn krijg je direct informatie en advies. Aan het einde krijg je een overzicht van al je antwoorden. Je kunt het downloaden of printen en meenemen of e-mailen naar je dokter of verloskundige.

Al zwanger?

ZwangerWijzer is voor vrouwen die zwanger willen worden. Maar je kunt de vragen ook invullen als je al zwanger bent. Veel informatie is dan nog steeds belangrijk.

[Start de vragenlijst](#)

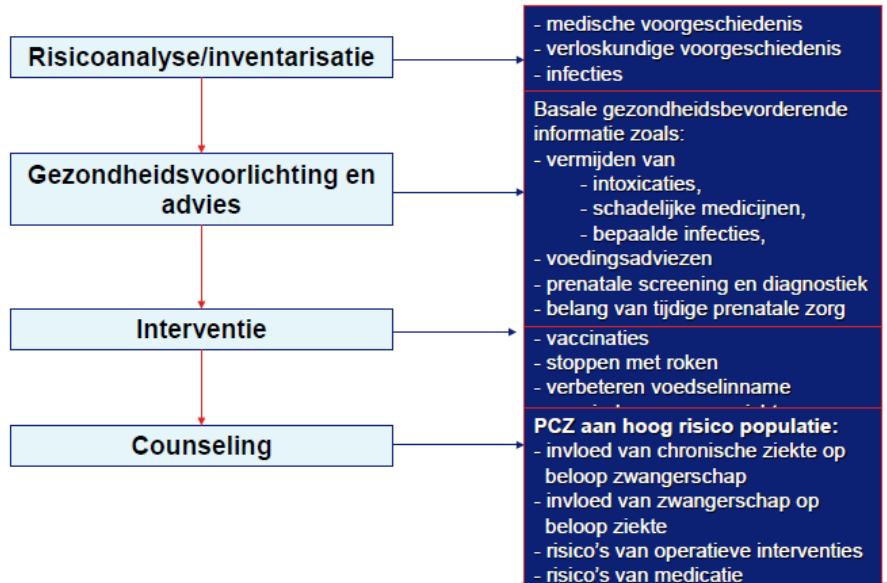
Colofon | Disclaimer | Privacy | Contact | Copyright | Informatie voor professionals

Erasmus MC
erfocentrum

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Inhoud, structuur

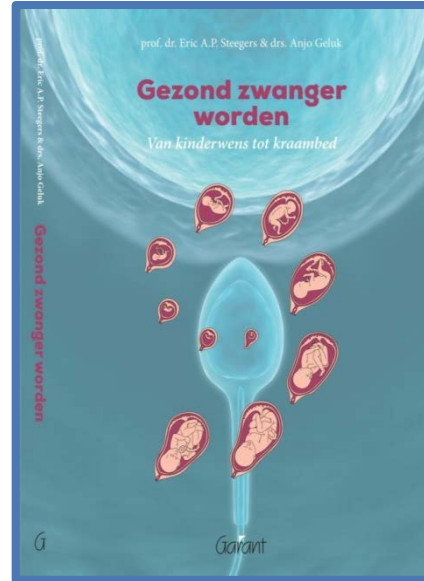

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

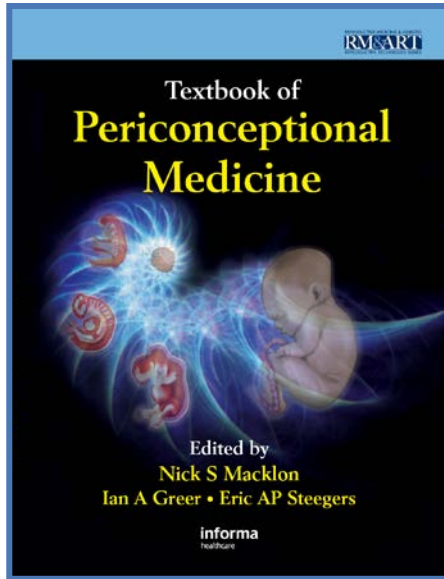
2012

2015

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

2009

Preconception Health and
Care: A Life-Course
Approach

Eds. Jill Shawe (UK), Eric
Steegers (Netherlands),
Sarah Verbiest (US)

Springer Publishing
Goal Print Date: August
2019

In voorbereiding

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Preconceptie Indicatie Lijst (PIL)

‘Multidisciplinaire
samenwerkingsafspraken’

INITIATIEF

College Perinatale Zorg (CPZ)

IN SAMENWERKING MET

AJN Jeugdartsen Nederland
Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen
Nederlands Huisartsen Genootschap
Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfskunde
Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde
Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie
Vereniging Samenwerkende Ouder- en patiëntenorganisaties

MET ONDERSTEUNING VAN

Kennisinstituut van Medisch Specialisten

FINANCIERING

De PIL werd tot stand gebracht met een subsidie van ZonMw no. 2090040007

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Informatie uit de Preconceptie Indicatie lijst (PIL) nu ook beschikbaar voor ouders

Home > Nieuws > Nieuws vak > Informatie uit de Preconceptie Indicatie lijst (PIL) nu ook beschikbaar voor ouders

Eerder dit jaar kwam de [Preconceptie Indicatie lijst \(PIL\)](#) gereed. Deze beschrijft op hoofdlijnen de inhoud van preconceptiezorg en moet ervoor zorgen dat risico's voor moeder en kind tot een minimum beperkt worden. De PIL is echter specifiek voor zorgverleners geschreven. Dit terwijl de inhoud ervan voor (aanstaande) ouders enorm relevant is. Erfocentrum en VSOP zijn daarom gestart om de informatie uit de PIL te vertalen voor aanstaande ouders. De medische onderwerpen zijn inmiddels vernet op [strakzwangervoorwaarden.nl](#) en [zwangervrijzer.nl](#).

Ontstaan van de PIL

In april 2014 is op initiatief van College Perinatale Zorg (CPZ) gestart met de ontwikkeling van een multidisciplinaire kwaliteitsstandaard: de Preconceptie Indicatie lijst (PIL). De PIL beschrijft op hoofdlijnen de inhoud van preconceptiezorg, waarbij zoveel mogelijk gebruik is gemaakt van bestaande richtlijnen. De VSOP nam deel aan de PIL werkgroep. Doel van de PIL is om het gebruik van preconceptiezorg te vergroten en de zorg meer uniform te laten zijn.

Nieuws en blogs

> [Sabette Dispeveen promoveert op TOS](#)

> [AJN-dag Syndroom 22 maart: meld je aan](#)

> ['Soepeler' kindergarden ligt dichterbij](#)

> [Brochures vluchtelingen kinderen](#)

Oproepen

> [De AJN zoekt een nieuw](#)

Wat is er voor nodig?

- **Nieuwe kennis, en het delen ervan**
- **Gevoel van urgentie**
- **Verbinding medisch en sociaal domein**
- **Integrale zorg op maat**
- **Levensloopbenadering**

Wat is er voor nodig?

TER DISCUSSIE

Preconceptiezorg anno 2018

Nog steeds te veel gemiste kansen

Ageeth N. Schonewille-Rosman, Régine P.M. Steegers-Theunissen en Eric A.P. Steegers

Preconceptiezorg draagt niet alleen bij aan een gezonde zwangerschap voor moeder en kind, maar ook aan een betere gezondheid later in het leven. Desondanks wordt deze zorg aan de meeste mensen met een kinderwens in Nederland nog steeds onthouden. Dat moet veranderen. Beroepsverenigingen erkennen dit. Ook de Vereniging Samenwerkende Ouder- en Patiëntenorganisaties (VSOP), die zich namens 70 patiëntenorganisaties inzet voor patiënten met zeldzame en genetische aandoeningen, vindt dit onacceptabel en een gemiste kans.

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

*“Wilt u het komende jaar
misschien zwanger worden?”*

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Te weinig bewustzijn / alertheid

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Wie voelt zich verantwoordelijk?

Overheid?
Zorgverzekeraars?
Zorgverleners?
Beroepsverenigingen?
Universitaire medische centra?
Individu?
Rol CPZ?

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Gemiste kansen zorgverleners

- Preventie zorg (en leefstijl) onvoldoende interessant gevonden
- Twijfel aan effectiviteit
- Onvoldoende kennis, wie doet wat (organisatie)
- Onvoldoende gevoel van verantwoordelijkheid
- Kost te veel tijd
- Onvoldoende financiering
- Diverse unieke contactmomenten onbenut

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Huisartsendichtheid 2016

Per gemeente

Aantal fte per 10.000 inwoners

2,6 - 3,5

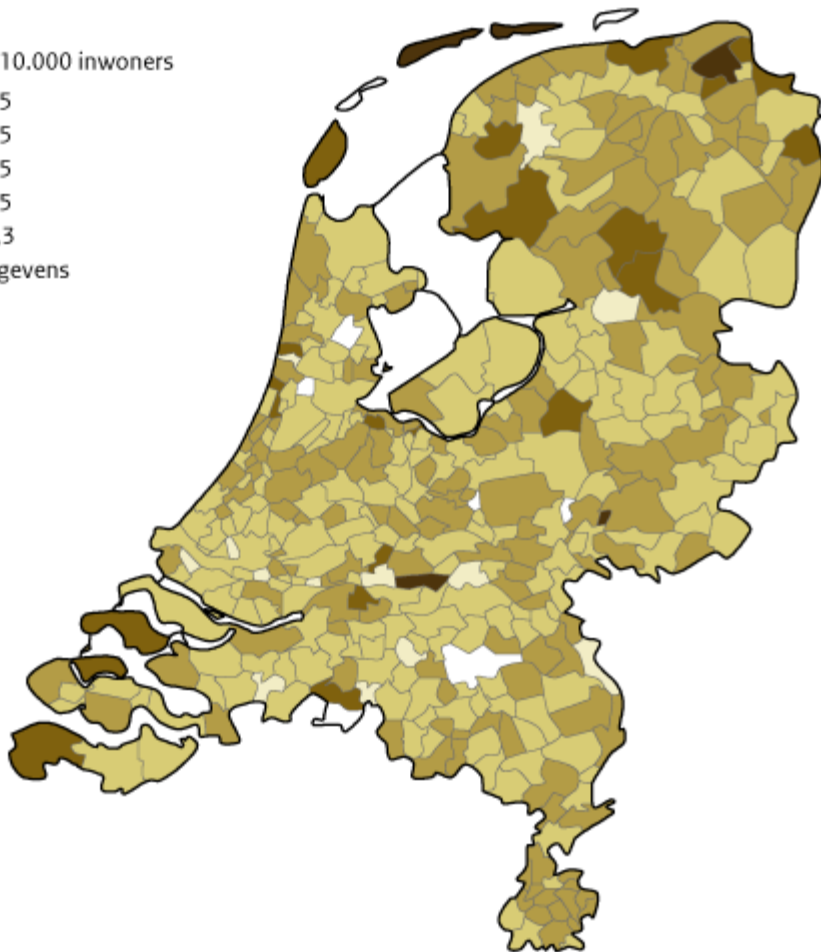
3,5 - 4,5

4,5 - 5,5

5,5 - 6,5

6,5 - 14,3

Geen gegevens

17,2 miljoen inwoners

170.000 geboorten

Dus $170 / 17200 = 0,01 =$

1% van de bevolking is zwanger

Dus 2,6 tot 14,3 huisartsen per
100 zwangerschappen

8,5 huisarts per 100 zwangerschappen

1 huisarts per 12 zwangerschappen

Wat is er voor nodig?

Diverse unieke contactmomenten onbenut

- Contacten huisarts (gezin)
 - Contacten medisch specialist
 - Nacontrole na zwangerschap (interconceptiezorg)
 - Consultatiebureau (interconceptiezorg)
 - Arbospreekuur
- Nieuwe kennis, en het delen ervan
 - **Gevoel van urgentie**
 - Verbinding medisch en sociaal domein
 - Integrale zorg op maat
 - Levensloopbenadering

Gemiste kansen burgers

- Moeilijk te bereiken
- Wel behoefte aan informatie (**voorlichting**), niet aan een consult (**zorg**)
- Onvoldoende gevoel van verantwoordelijkheid
- Inbreuk privacy, taboe bespreken kinderwens
- Geen beschikbare geschikte setting
- Prioriteit infertiliteit
- 'Gezond zwanger worden' geen onderdeel van (onderwijs in) gezond leven
- Geen reclame

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

RESEARCH ARTICLE

Open Access

The effect of a preconception care outreach strategy: the Healthy Pregnancy 4 All study

Meertien K. Sijpkens^{1*} , Sabine F. van Voorst¹, Lieke C. de Jong-Potjer¹, Semiha Denktas^{1,2,3}, Arnoud P. Verhoeff^{4,5}, Loes C. M. Bertens¹, Ageeth N. Rosman¹ and Eric A. P. Steegers¹

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Table 1 Overview of the outreach of the outreach approaches and uptake of PCC

Intervention		Outreach	Uptake
Outreach approach	Number of municipalities that adopted the approach	Number reached by the approach	Number of PCC applications indicating this approach ^a
Municipal letters	7/10	110,199 letters	338
GP letters	10/10	21,930 letters	95
Child healthcare leaflets	8/10	unknown no. of leaflets	6
Peer health education	7/10	147 sessions; 1796 participants	1

Uptake was registered between February 2013 and the end of December 2014, following the implementation of a outreach approach per municipality

^aDoes not count up to the total number of 587 PCC applications due to missing data, overlap and other reported approaches

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

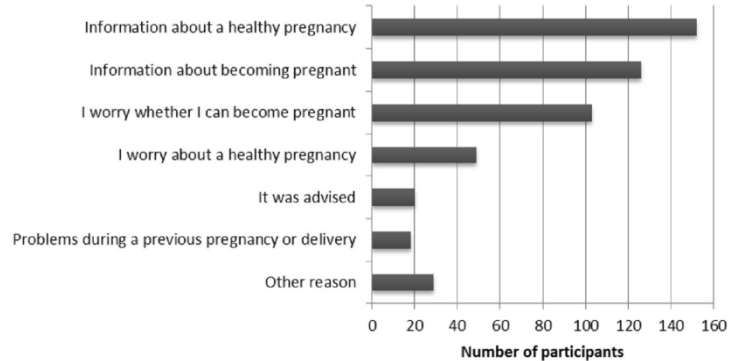
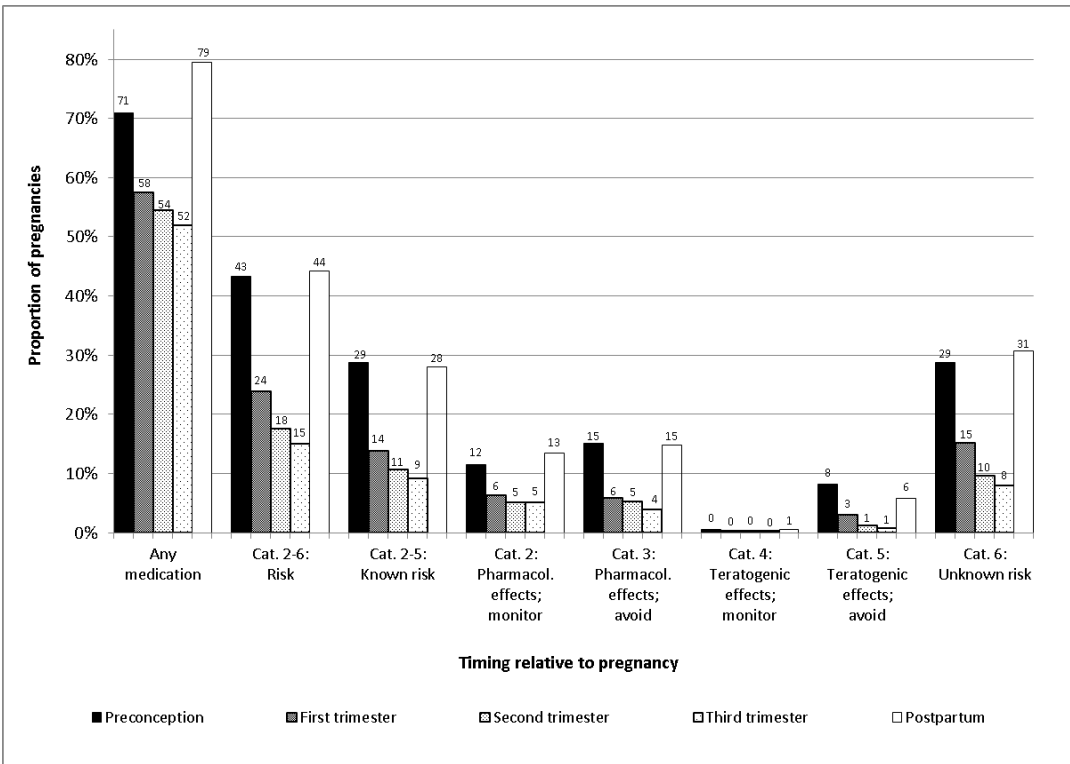

Fig. 3 Reasons to apply for a PCC consultation. Participants could choose multiple reasons; three participants did not give any reason ($n = 234$)

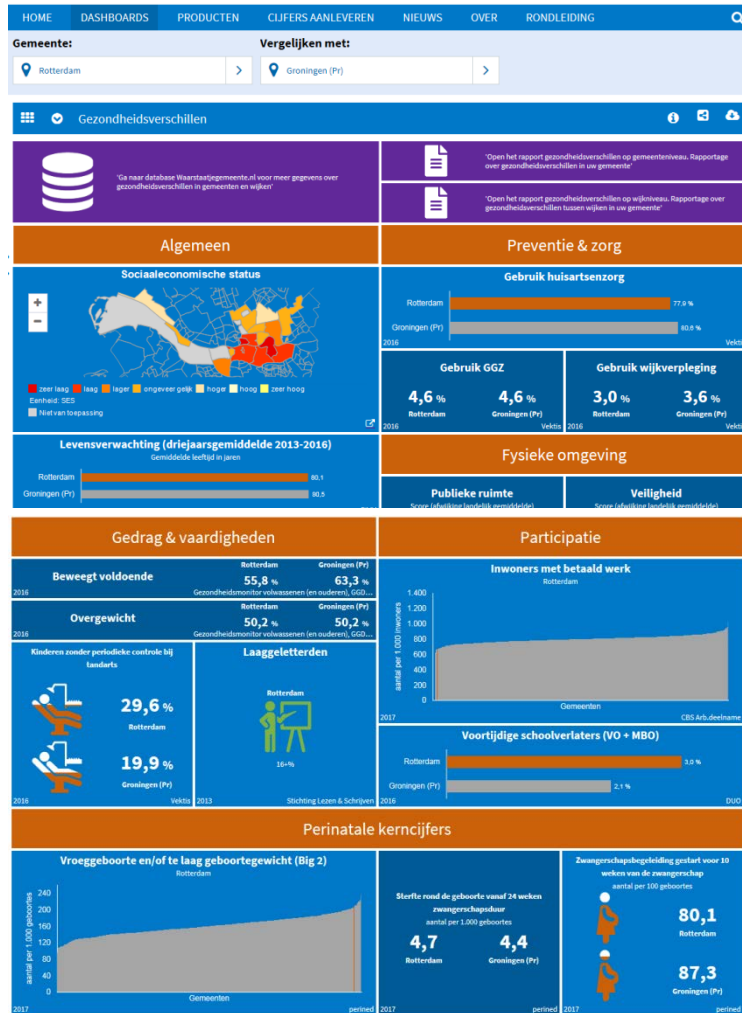
- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

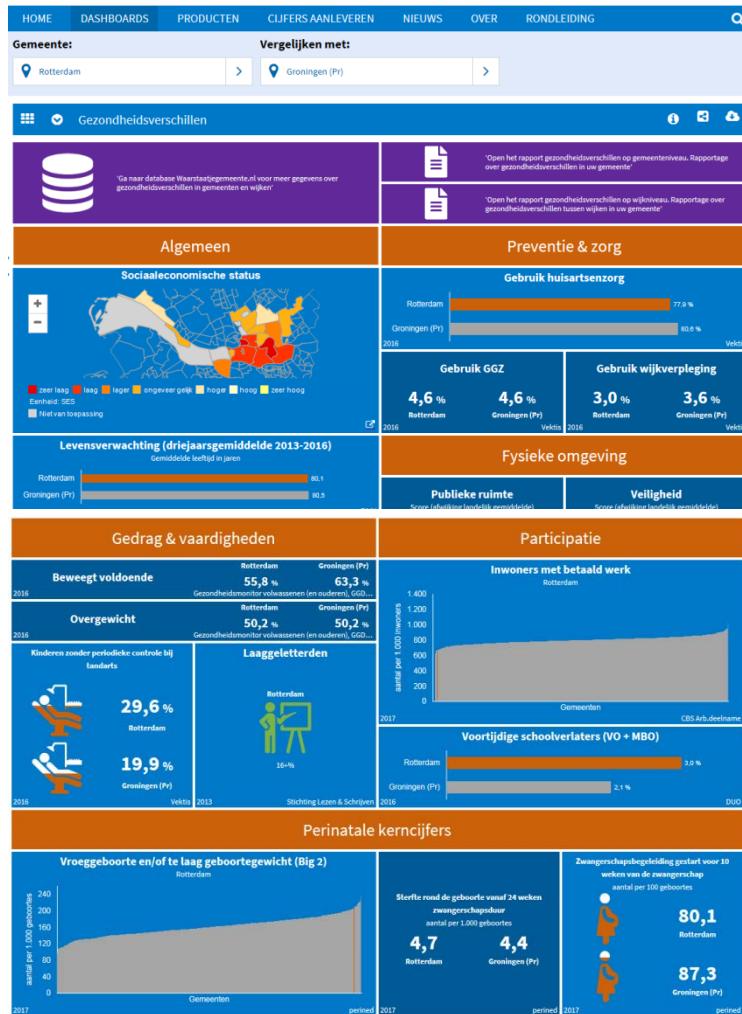

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- **Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Medication use during the preconception, pregnancy and postpartum periods classified according to the 2016 risk classification system for drugs in pregnancy of the Dutch Teratology Information Service Lareb

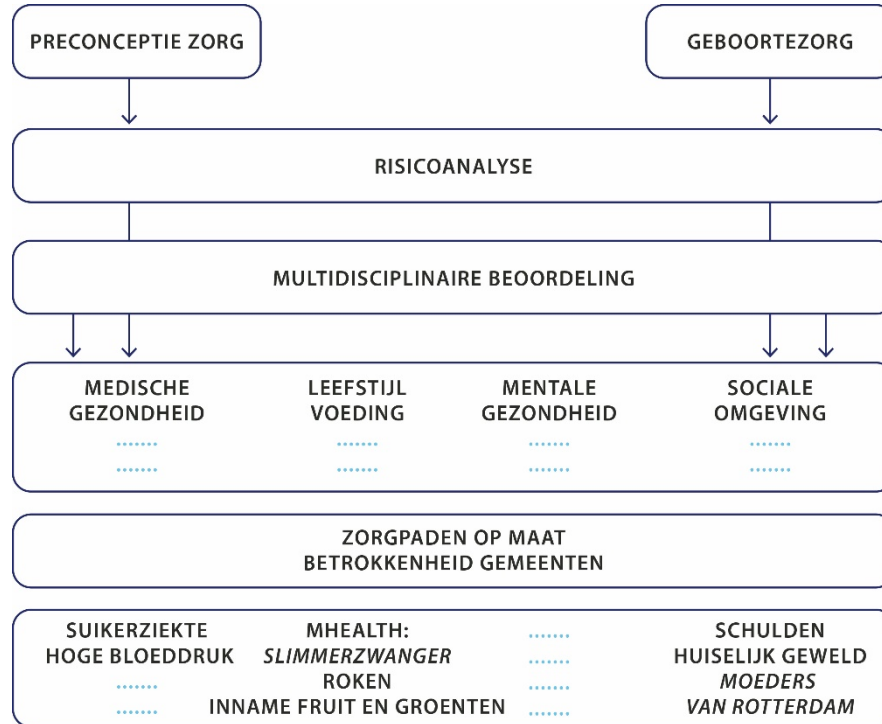

Wat is er voor nodig?

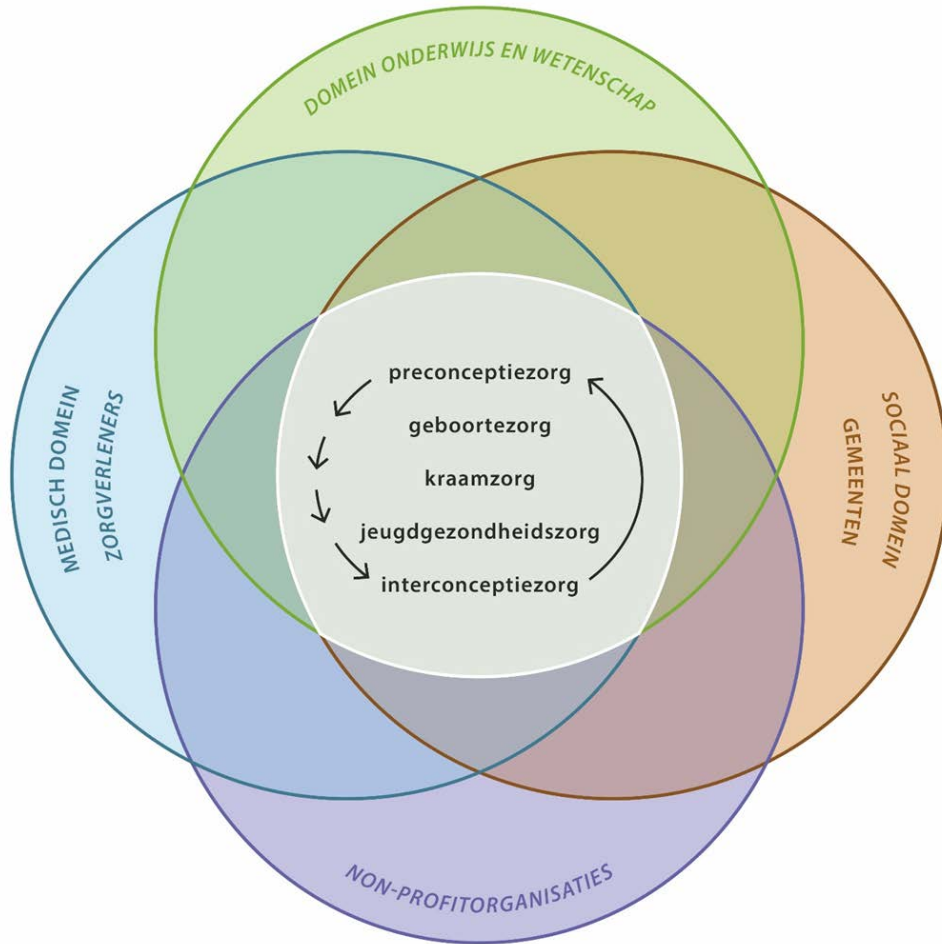
- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie**
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Opnemen indicator preconceptiezorg / voorlichting in Perinatale registratie Nederland

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie
- **Verbinding medisch en sociaal domein**
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie
- **Verbinding medisch en sociaal domein**
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Zonder context geen bewijs

Over de illusie van
evidence-based
practice in de zorg

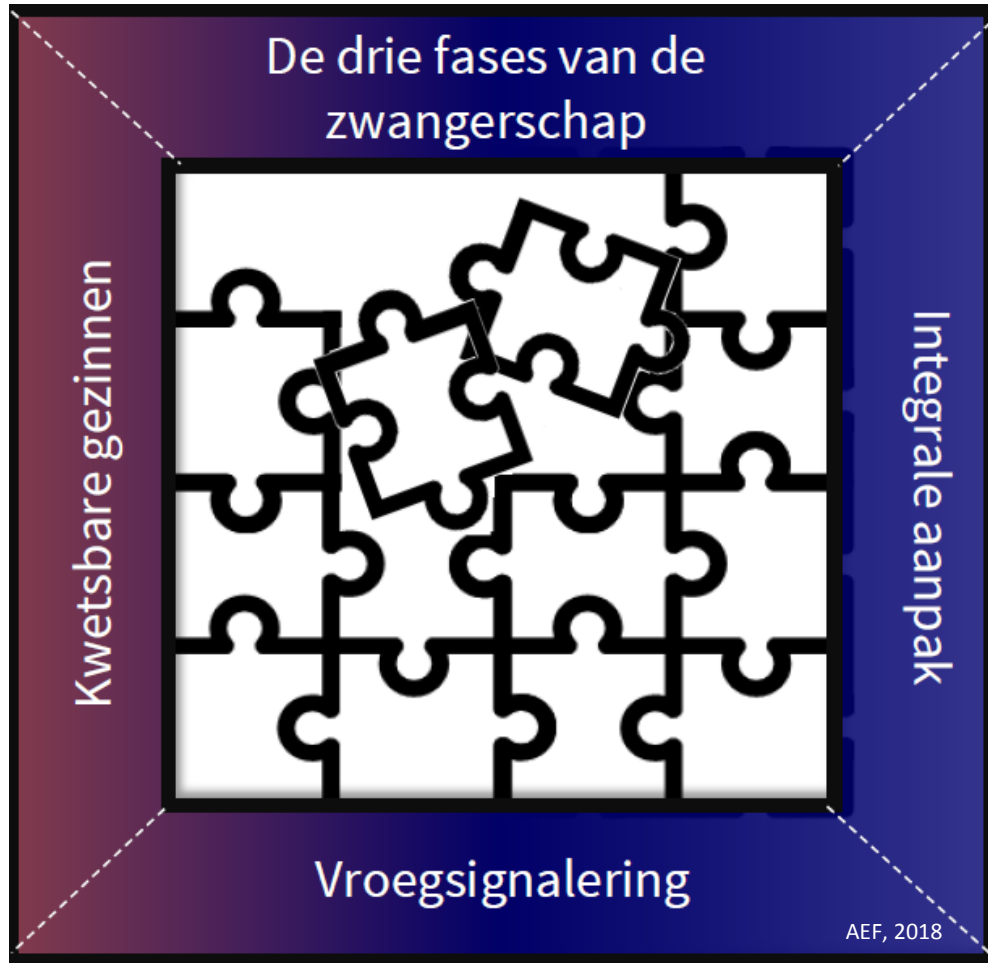
Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie
- **Verbinding medisch en sociaal domein**
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie
- **Verbinding medisch en sociaal domein**
- Integrale zorg op maat
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

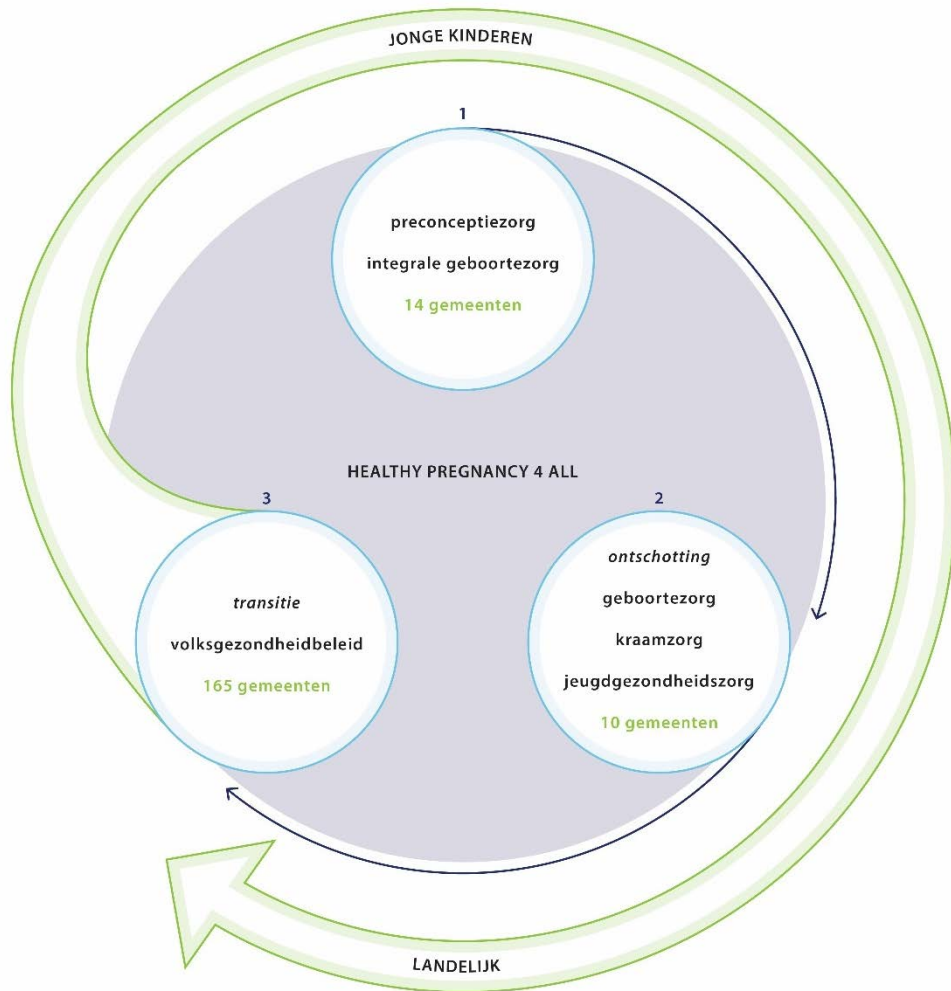
- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- **Integrale zorg op maat**
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

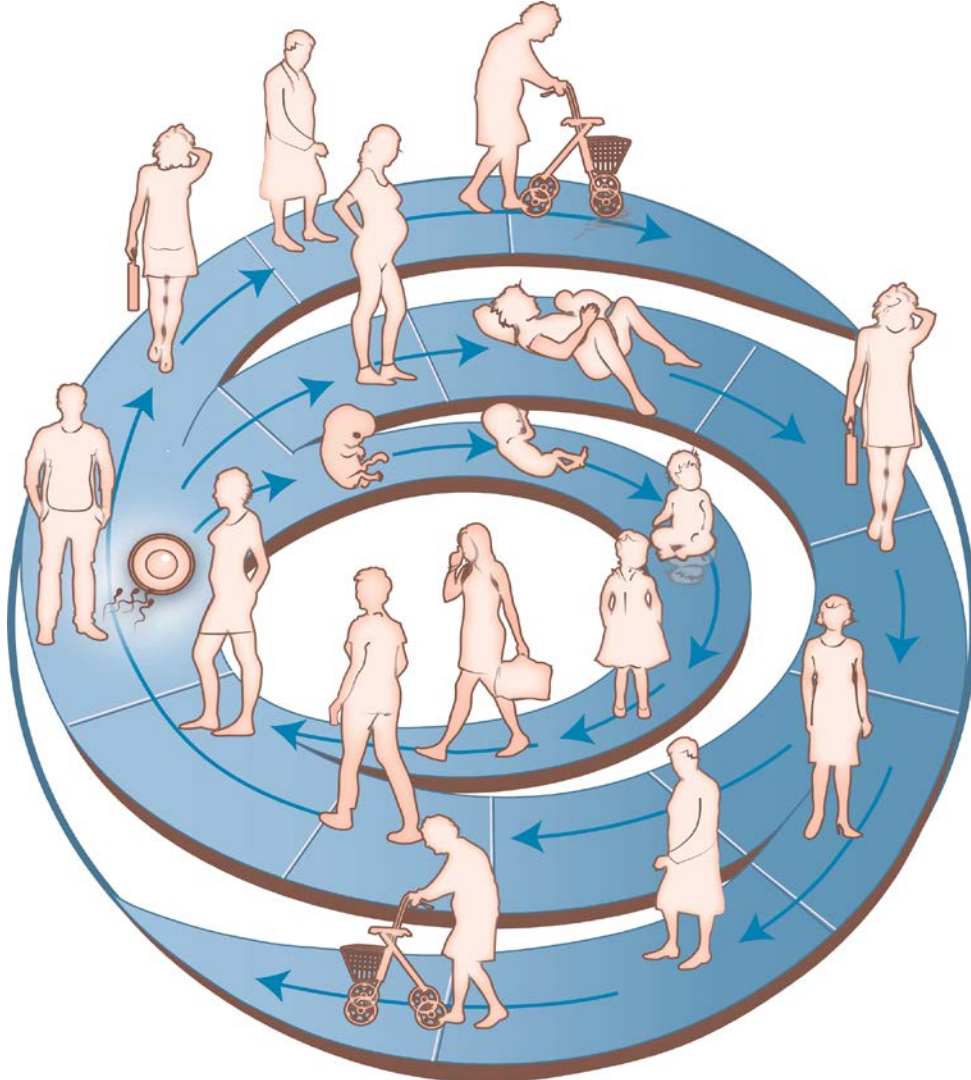
Verloskundig samenwerkingsverband

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- **Integrale zorg op maat**
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- **Integrale zorg op maat**
- Levensloopbenadering

Wat is er voor nodig?

- Nieuwe kennis, en het delen ervan
- Gevoel van urgentie
- Verbinding medisch en sociaal domein
- Integrale zorg op maat
- **Levensloopbenadering; aandacht voor gezondheid en preventie en niet alleen voor ziekte**

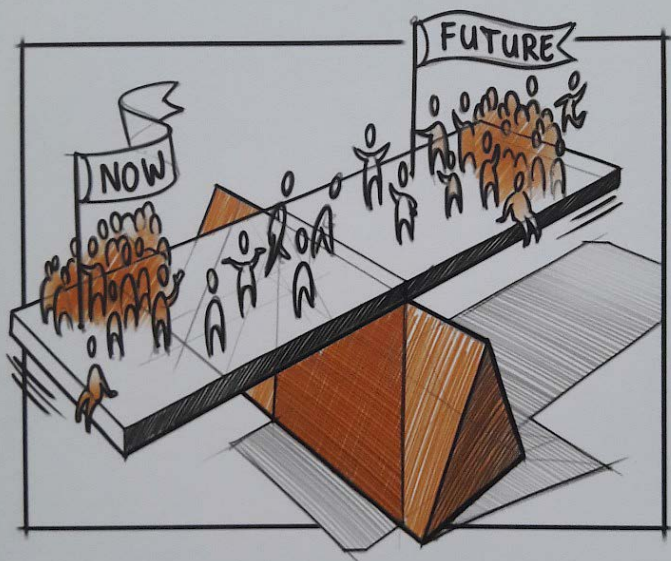

Het wenkend perspectief

**Gelijke kansen op het
krijgen van een gezond kind**

**Terugdringen van
gezondheidsverschillen**

WENKEND PERSPECTIEF

*“Wilt u het komende jaar
misschien zwanger worden?”*